

4 2 4
1

~~117855~~

118252

Tranoverlaget

" 2 " .

1 Disse hektiske dager og den åndelige påkjennning jeg undergikk,
Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

gjorde at jeg ble syk, så jeg måtte reise på et sanatorium utenfor Oslo for å komme mig. V. besøkte mig fra tid til annen og spiste middag med mig. ~~Enda~~ En av disse gangene fortalte han mig ~~no~~ litt om den ^{aktuelle} ~~påkkikk~~ situasjon og alle intrigene som gjennemtremte hele det politiske liv som en kreftbyll. Han var ^{dypt} ~~dybt~~ skuffet og forbitret over Reichskommisarens politik, og denne var på sin side innstillet skarpt mot min mann, som åpent hadde sagt ham, at han ^{Terboven} /ikke kunne regne ~~med~~ kunne regne med støtte hverken fra min mann eller ~~NS~~ Nasjonal Samling som parti for å gjennomføre sine politiske planer i Norge.

T. søkte derfor heller forbindelse med andre norske kretser, som var mere villig til å la sig bruke som redskap ~~kikk~~ i hans streben etter beherske landet og utnytte det økonomisk. Helt fra første stund av var der ~~ikk~~ derfor et skarpt motsettningsforhold ^{ja, fiendskap} /mellom Q. og Reichskommisar, noe som ^{følgende} ~~ikk~~ år kom til å øde meget av min manns tanker og krefter. Forholdene ble tilslutt så uutholdelig ^{of} for min mann, ~~at han bestemte~~ sig for å reise ut av landet. Dette hadde ^{Terboven} /ikke noe imot, ^{først} ~~tværtimot~~ t skaffet han min mann beredvillig et fly og i begynnelsen av juli dro så ^{til Tyskland} ~~V./~~ ~~ikk~~ for å bli botte i mange uker.

Skuffelsen over ^{den politiske} utviklingen hadde skapt et problem for Q., ja det var ~~en~~ enn et problem, det var et tankekors, som hvilte tungt på ham, ~~ikk~~ Skulle han fortsette denne kampen, som til tider syntes håpløs, kampen for Norges frihet mot den dobbelte front av motstandere, de tyskere/som ^{med Reichskommisar i spissen} ville gjøre Norge til en provins av Tyskland på den ene side, og de ~~såkalte gode~~ Nordmenn på den annen side som ^{støttet og arbeidet for} ~~ikk~~ disse tyskerne mot et nasjonalt styre. Disse krefter var så overveldende og den organisasjon ^{V.} ~~ikk~~ selv hadde å støtte sig til tallmessig såvidt begrenset, at han overveiet meget alvorlig om han skulle trekke sig ut av ^{striden} ~~ikk~~ og overlate landet til sin skjebne.

Dette dilemma ble så meget vanskeligere for ham, da han kom til Tyskland og ble tilbudt en meget stor, inflytelsesrik og interessant stilling, ^{det} Etter lange overveielser traff han ~~sin~~ endelige beslutning. Han ville

1 B. Det viste sig snart at ordningen med Administrasjonsrådet ikke var tilfredsstillende. ^{for tysk} Terboven hadde ~~andremål~~ en anden ordning i sikte. Han prøvet å overtale min mann til å medvirke til å innføre tysk forvaltning i Norge, noe Q. blankt av slo. Han arbeidet jo nettopp ^{for sin} ~~for~~ det motsatte mål.

Da dette ikke gikk, tok T. opp forhandlinger med Stortingets presidentskap og andre kretser angående dannelsen av et Riksråd, samtidig skulle Reichsk.'s hemmelige mål: Kongens og Regjeringens avsettelse i forbindelse med / I disse forhandlinger ~~dekket~~ begyndte da et nytt intrigespill, hvor de opptredende var omtrent de samme som hadde vært fremme dengang det gjaldt å styrte ~~vi~~ Q.'s aprilregjering. Særlig var det de samme forhenværende NS-medlemmer som arbeidet intenst. Det var da naturligvis deres forutsetning at min mann ikke skulle ha noe med det nye Riksråd å gjøre. Helst skulle han forvises til Tyskland. I begynnelsen deltok Biskop Bergrav ~~aktivt~~ også ivrig i disse forhandlinger.

* for Rikskom.'s planer.

(u) ~~men~~ bok oppdrens tankene å
 prøve å få ledet utviklingen i Norge.
~~med~~ ~~den~~ ~~ikke~~ ~~ford~~ ~~for~~ ~~den~~
 fare som ~~den~~ besprekelsen påkaste her.
~~med~~ ~~ved~~ ~~å~~ ~~seke~~ ~~å~~ ~~parere~~
~~at~~ ~~gjørende~~ ~~for~~ ~~myndighetene~~
~~i~~ ~~Berlin~~ ~~for~~ ~~nasjonal~~ ~~interessen~~
~~de~~ ~~avgjørende~~ ~~myndighetene~~

2 Han ville ikke svikte sitt land og ikke skuffe sine partifeller. Kampen ville han føre "to the bitter end", kampen for å få fjernet Reichskommissariatet, for å få en selvstendig, ~~ny~~ norsk regjering og for å gjenvinne landets selvstendighet. Selv om chancene var små og motstanderne aldri så sterke, ville han ikke gi opp, men med sammenbitt energi forfølge sitt mål.

Denne tiden var en meget ond tid for mig. En sykdom hadde angrepet mig og jeg måtte innlegges på hospital. Der var tale om å foreta en alvorlig operasjon, men jeg utsatte og utsatte den, for å ikke å risikere å skulle dø uten å ha sett V. På den annen side ville jeg ikke kalle ham hjem for ikke å avbryte hans opphold.

Noe som gjorde ~~me~~ ondt verre var det forferdelige psykiske trykk jeg levet under ved ~~ikke~~ aldri å høre fra ham. Helt ~~å~~ fra han reiste fra Norge hadde jeg ikke så meget som fått et brevkort ~~fra ham~~. ~~Ikke~~ Hvorfor? Jeg fattet det ikke. Det hadde intet med vårt personlige forhold å gjøre. Vi ~~skikk~~ hadde ikke hatt noen kontrovers. Tvertimot hadde vi, som alltid, skiltes som de beste venner. Hva var så grunnen til at han aldri skrev, aldri ga et livstegn fra sig, det var et spørsmål som jeg stillet mig dag og natt og som foruroliget mig mer og mer. Ja, denne angsten tæret på mig like meget som sykdommen.

Endelig fikk jeg da med personlig og hemmelig kurér et brev fra ham. Det bar ingen adressé og overbringeren ~~xxxxxxxx~~ kunne heller ikke si ~~for~~ ~~hvor~~ ~~det~~ ~~kom~~ ~~fra~~. ~~Men~~ ~~det~~ ~~beroliget~~ ~~meg~~ ~~allikevel~~.
oppriktig

"Jeg er bedrøvet over at jeg ~~xxxxxxx~~ ikke har kunnet skrive til dig siden jeg reiste og ~~at~~ over at dette sikkert har gjort dig angst og urolig for mig. Du kan imidlertid være fullstendig trygg. Jeg har det godt og er i sikkerhet. Av grunner som jeg ikke kan oppgi her ~~at~~ har vært helt ~~det~~ desverre/umulig for mig å ~~skrive~~ skrive til dig og ~~at~~ vil også være ~~den~~ den tiden jeg ~~ennu~~ ^{er} ~~har~~ ^{blir} ~~igjen~~ ^{der} ~~å~~ ^{der} ~~være~~ ^{der} her. Du vet at mine tanker er hos dig og at jeg savner dig uendelig."

Gudskjelov. Det var da ihvertfall et livstegn. ~~Jeg~~ ~~var~~ ~~så~~ ~~lykkelig~~.
-ble

Nu hadde jeg mere mot til å gjennomgå den operasjonen som var uundgåelig og som heldigvis gikk godt. Etter denne meddelesen fra V. fikk jeg også mere ro, men en tanke forfulgte mig bestandig: "hvorfør kan han ikke skrive, hvorfor ialverden kan han ikke skrive."

Det var og ble et mysterium ~~for mig.~~ *L 3 B og 3 C*

~~Det var ikke så klart for mig, da jeg fikk forklaringen. Det var som om han hadde prøvet, og denne var ingen mindre enn Reichskommisær i egen person.~~ Senere fikk jeg høre, at da

~~Da~~ det var gått opp for Terboven i sin fulle bredde, at det som stod mellom ham og ⁱstillingen som Norges enehersker, det var min mann og hans parti, da besluttet han sig til å skaffe Q. av veien. Der manglet ikke på ~~å~~ forslag i så henseende fra ~~hans~~ T.'s rådgivere. Den alltid tilstedeværende Dr. Noack ~~skulle~~ instillet på at minn mann ~~skulle~~ likvideres. *skulle f.eks. ha burde*

Reichsk. sendte sine kaniner til Tyskland for å oppspore Q. men til deres store skuffelse og overraskelse var han ikke å finne. Selv de mest drevne ~~spioner~~ hemmelige agenter fantt hverken adresser eller spor.

Dette begynde å gjøre T. nervøs. Han forsøkte offisielt å kalle min mann tilbake, men uten resultat. Uroen steg. Gjennom spioner prøvet han å ^{hvordan} få rede på ~~hva~~ vel fru Q. tok det, at hun ikke hørte noe fra sin mann, eller hadde hun hørt fra ham? Visste hun hvor han var? Hva han gjorde? Aktet han å bli lenge i Tyskland eller ventet hun ham snart tilbake? *jeg bef meg umiddelbart ikke merke med noe, men angst*
Etterhånden ble T. orientert om den sterke posisjon Q. hadde i Tyskland.

Dette øket ytterligere hans uro og nervøsitet. Han forsto nu at han helst ikke burde innlate sig på noe attentatforsøk. Det kunne komme til å bli ham en alvorlig affære, såmeget mer som ryktene om hans bestrebelser i så henseende allerede var nådd Berlin.

Mån hvor var så Q.? (Han skulle vel ikke allikevel ~~komme~~ i all stillhet være kommet tilbake til ~~den~~ Norge og leve "inkognito"?)

Det kunne være umaken verdt å undersøke.

hvis jeg kan meg bedst

En dag fikk jeg besøk av en av min manns venner, som nettopp var kommet fra Tyskland. Han hadde truffet V. dernede og kom med friske hilsener fra ham. I min bekymring for min ~~kjære~~ mann spurte jeg: "Si mig nu oppriktig, hva skal alle denne hemmelighetfullheten tjene til. Hvorfor kan ikke V. skrive til mig?"

"Det kan jeg desverre ikke si Dem frue", svarte han beklagende.

"Jamen jeg vil vite det, jeg får ikke ro før jeg vet det."

"Desverre er det umulig for mig å gi Dem noen opplysninger om det".

En tanke slo ned i mig som et lyn. "Det er da vel ikke noen som står ham etter livet? Noen som forføller ham? "

Denne vennen var ingen diplomat og en dårlig skuespiller. Mitt kvinnelige instinkt sa mig straks, at jeg hadde truffet det riktige. Jeg så det på mannens ~~ansikt~~ uttrykk. "Jeg læser det på Deres ansikt" sa jeg, at jeg har gjettest riktig. Hvem er det?"

"Alt dette er Deres egne formodninger, fru Q." ^{svarte} ~~han~~ vår bekjendte "Det er ikke mine ord." Han var flau over at han ikke hadde klart å bevare hemmeligheten bedre, samtidig som han for å redde skinnet ~~måtte~~ ikke ~~kunne~~ ~~medgikzatzjagxhnddaxgjertatzkikkix~~ selv kunne røpe noe.

"Jeg grep ham om armen og ~~han~~ spurte ham inntrengende påny:

"Hvem er det? De må si det."

"Kjære frue, De må ikke spørre, ~~ikke~~ jeg kan ingenting si."

"Er det hans gamle fiender som er ute etter ham ~~han~~, de som prøvet å drepe ham før?"

En oppgitt hoderysten var det eneste svaret jeg fikk. Jeg tenkte mig om. Nei selvfølgelig. Der nede i Tyskland ^{har jo} ~~hadde~~ de/ingen mulighet til å jage ham. Han måtte ha nye fiender. Hvem? Hvem var det han kunne stå iveien for? Hvem var det som kunne ha så stor interesse av skaffe min mann tilside at han ikke ville vike tilbake for .....

Det ~~xxxxxxxx~~ kunne bare være tale om en.

"Er det han?" spurte jeg og nevnte hans navn.

Fremdeles fikk jeg ikke noe svar, men så at jeg hadde gjettest riktig.

Det var han, Reichskommissar i egen person.

Dette var ikke så lite av et chock ~~for meg~~ og min manns venn kunne nok se ~~på meg~~, at nyheten tok sterkt på meg.

"De skal ikke ta Dem nær av dette fru Q. " sa han, ~~for meg~~
 "Dered mann er utenfor enhver fare. Det er bare ^{noen få} ~~hans venner~~ venner som kjenner hans tilholdssted, og det skifter dessuten stadig. Der finnes ikkedden snushane i hele Gestapo som kan oppspore ham. De kan være ganske trygg og rolig."

Men trygg og rolig var jeg ikke etter dette. Tvertimot hadde jeg ikke en ^{ord} ~~rolig~~ natt eller dag. Det ^{som også} ~~gjorde det~~ ^{for mig var} ~~gjorde det~~ tyngere/at jeg måtte bære på hemmeligheten alene. Den kunne jo ikke røbes. Den eneste jeg kunne tenke mig å betro mig til, var kjære gamle svigermor. Hun kunne ~~ikke~~ den sjeldne kunsten å tie. Men det ville jo være egoistisk å gi henne denne unødige bekymringen for V. Jeg fikk nok bære ^{disse} ~~disse~~ fryktelige ~~ikke~~ tankene alene.

"Vil de ^{de} fange ham, ~~ikke~~, drepe ham, kanskje tilogmed torturere ham?"

For en kvinne som elsker med hele sitt hjerte, ~~med hele sin sjel~~ er dette tunge og fryktelige tanker. Bare han kom hjem. Bare jeg hadde ham velbeholden tilbake. Skulle jeg søke å få rede på hans adresse? Der måtte jo være noen som ~~han~~ kjendte den. En eller annen i partiet. Og så kalle ham ~~ikke~~ hjem, si at ^{dette} ~~jeg~~ holdt ^{jeg} ~~ikke~~ ~~lenger~~ ut ? Nei. Jeg visste jo at han ikke reiste for sin fornøyleses skyld. Han måtte få være i fred. Jeg måtte igjennem det. "Herre, Himmelske Far, hold du din beskyttende hånd over ham og gi mig kraft til å bære denne prøvelsen", slik ba jeg mangen gang. Og dagene gikk, sakte, sakte.

Senere fikk jeg høre, at da....

5 ~~de~~ ~~ene~~ ~~uf~~ ~~ormelle~~ ~~mø~~ ~~ten~~. Det må skje ved en offisiell anledning, når min mann er tilstede."

Da mine gjester var gått tok jeg meg en liten tur og måtte passere det værelse hvor Reichskommissar var gått inn. Gjennom det store vinduet i døren kunne jeg se at han talte med de to tyskere, som bodde på hotellet. Idet jeg passerte kastet jeg et flyktig blikk inn i værelset og så at en av de tilkaltte herrene pekte med hånden på mig og Reichskommissar. Av dette forsto jeg at Lundesgård sikkert hadde hatt rett. Samtalen med de to tyskerne hadde nok dreiet seg om mig og nu skulle de kanskje til og med holde mig under oppsikt.

Etter å ha spist og drukket en kopp kaffe reiste T. igjen med sitt følge. Han hadde tydelig fått vite det han ønsket, konstatert at jeg bodde på hotellet uten min mann.

Dette var mitt første møte med Reichskommissar.

Jeg var meget glad over at han ikke kom bort og hølste på mig. Det kunne han jo ha gjort, hvis ~~hanxxxx~~ det hadde passet ham. Da han gikk med sin dame trakk jeg et lettelsens sukk. Minst av alt ønsket jeg en samtale med den mann som jeg visste stod V. etter livet.

.....

Da min mann kom tilbake, endelig, endelig, da fikk jeg høre om det alltsammen, hvordan han i Tyskland hadde måttet skifte oppholdssted fra natt til natt, leve anonymt, inkognito. Det stod om livet, ~~in~~ inntil saken ble kjent på høyeste hold og avslørt som den skandale den var.

Men også etterat faren var over

Ønsket min mann at Terboven skulle leve i uvitenhet om hans tilholdssted og liv og levnet. V. ville ikke bli blandet inn i Reichsk.'s spill derhjemme og denne usikkerheten x T. på denne måten ble spunnet inn i var bare en fordel for det mål min mann fremdeles arbeidet ~~mot~~ frem mot.

Ferøvrig hadde V. flere ~~ikke~~^{store} opplevelser under sitt opphold dernede. Han fikk anledning til å besøke Maginotlinjen, som jointeresserte ham som officer umåtelig. Han var helt imponert over disse festningsverkene, som han betegnet som enestående og tilsynelatende uinntagelige. Det var nesten gåtefullt hvordan tyskerne hadde fått bukt med dem.

Også andre interessante opplevelser hadde min mann hatt på turen, men det som opptok mig mest var allikevel T.'s anslag mot hans liv. "Hvordan skal du kunne samarbeide med ham etter dett V.?" spurte jeg. "Det må da være umulig for dig!"

"Jeg sikter ikke på noe samarbeide med ham heller", svarte Q. tørt. "Tvertimot. Jeg arbeider på å få ham ut av landet med hele hans Reichskommissariat og det fortest mulig."

Det ble også min manns mål ~~de kommende år~~ i de kommende byrdefulle år, et mål han aldri tapte av syne.

.....

Da minx min mann var reist til Tyskland gikk Riksrådforhandlingene i stå. Q. og NS. representerte en så sterk makt - tiltrods for at man jo gjerne ville redusere den til intet - at T. ble lammet i sine disposisjoner. Det er ialfall et faktum, at Riksrådsforhandlingene ~~gikk~~^{stoppes} ~~opp~~ ^{ordentlig} da min mann reiste til Tyskland og at de ikke kom/igang igjen før han kom tilbake, men uten at han tok del i dem.

Statsråd Hagelin som helt fra begynnelsen var meget sterkt imot T. fortalte mig skadefro: "Denne Reichskommissar, han går omkring som en våt hund med halen mellom benene og vet ikke hva han skal foreta sig."

Slik var det også. Jeg hørte det fra flere hold.

Men før min mann feiste til Tyskland handte der en ting av
Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

7
stor betydning. Etter lange forhandlinger frem og tilbake besluttet Stortingets presidentskap å sende kongen en skrivelse, hvori meddeles at Stortingets Presidentskap anser det som sin plikt å oppnevne et Riksråd, da regjeringen og kongen befinner sig utenfor landet. Stortinget innkalles for å gi sitt samtykke til dette skritt og ~~xxxxxxx~~ for å treffe vedtak om å avsette/regjeringen Nygårdsvold og å henstille til kongen ~~å~~ å abdicere.

Dette var jo et uhyre viktig og oppsiktvekkende skritt.

rikstignok
Kongen protesterte energisk og betegnet Presidentskapets foreslåtte ordning som forfatningsstridig.

En annen sak som jo tilla stor viktighet handte også under disse riksrådsforhandlingene. Etter mange forsøk på å undgå det, gikk de norske forhandlere ~~maktkrak~~ tilslutt med på, at NS-mannen, gods-eier Axel Stang skulle få ~~makke~~ plass i Riksrådet. I dette så min mann og hans tilhengere en anerkjennelse av NS. idet man jo ikke kunne gå ut fra at de fremstående menn som førte forhandlingene på den norske side ville sitte i Riksråd sammen med ~~xxxxxxx~~ ^{noen som de anså for} "landsforædere", som NS-folk ble utskjelt for. Av fremstående menn som tok del i disse riksrådsforhandlingene kan nevnes h. just. Pål Berg, biskop Berggrav, direktør Jahn, samt en rekke ^{og ledende} kjendte politikere.

Etter minn min manns hjemkomst fra Tyskland tok forhandlingene til påny og det så tilslutt ut til at da skulle komme til en avsluttning og at Terboven skulle oppnå det han tilsiktet, nemlig kongens og regjeringens avsettelse og opprettelse av et Riksråd. Under forhandlingen behandlet Reichskommissær de norske forhandlere temmelig nonchalant og nedlatende. Han verdiget dem ikke engang ~~makke~~ selv å forhandle med dem, man lot det skje ved to av sine underordnede funksjonærer: nemlig Dr. Delbrügge og Ministerialrat Müller.

De norske riksrådsforhandlere trodde antagelig at de skulle

oppnå store ting på sin side. De forsøkte å manøvrere min mann ikke bafe ut av norsk politik, men også ut av landet. I ett av de forslag man var imidlertid blitt enig om med hensyn til Riksrådets sammensetning figurerte/ikke mindre enn tre av ministrene i Q.'s senere regjering, nemlig: politisjef K.S. Jonas Lie, (politidept.), kaptain/Irgens, (Indredept.) og godseier Axel Stang, (Idretts- og arb.dept.)

~~Minnemannsrikssrådsforhandlingene som var praktisk og teknisk fra Reichskomm~~

~~Den forakt han viste de norske forhandlere i sin~~
forhandlingsmåte stemte også overens med en uttalelse han kom med til Q.: "De tror da vel ikke at jeg har tenkt å holde på de folk? Nie, dem skal jeg sparke ut den ene etter den annen, ettersom det passer", sa han og spyttet etter dem.

Forhandlingene fortsatte helt ut i september. I midten ~~av~~ av måneden så det ut til at man var kommet til enighet, men i siste instans gjorde tyskerne vanskeligheter. Det gjalt stillingen som ~~justis~~ sjef for justisdepartementet, som skulle innehas av sorenskriver Harbek. Tyskerne forlangte daværende statsadvokat Rønnes istedet. På dette punkt brøt forhandlingene.

Det er ikke min oppgave å komme nærmere inn på disse forhandlingene, som var meget omfattende og omstendelige. Min mann støttet dem, tiltrods for at han under sitt Tysklandsopphold av Hitler ble tilbudt å overta regjeringsmakten i Norge. Det var sommeren 1940. T. var meget sterkt imot dette og ~~kan~~ brukte som motargument, at der forestod store vanskeligheter i Norge ^{overfor ~~Herr~~ der Führer} og vinteren. utover høsten/ Som vi ~~kan~~ snart skal se sørget han da også for, at disse ord gikk i oppfylldelse.

Imidlertid var Riksrådsforhandlingene brutt og T. henvendte sig til Q. for å få gjennomført en ny ordning, som skulle innebære tysk forvaltning i Norge fra 25. september 1940. Reichskomm. gikk meget energisk inn for dette og bearbeidet min mann volsomt for å få ham til å gå med på planen, ~~Et~~ ~~Reichskomm~~ som han anbefalte på alle måter og fremholdt som den beste for landet under de rådende forhold. Q. stillet sig fullstendig avvisende overfor en slik ordning, som helt & ville redusere Norge til tysk

Hele administrasjonen, også den kommunale, skulle skiftes inn med tyskere, ~~hakk~~ ned til lensmenn og ordførere. Skatteinnkrevningen skulle ~~skje~~ også skje ved tyskere. Det ville bli milktærdiktatur etter beste oppskrifter som man kjendte så godt fra andre land som Polen, Belgia, Tsjekkoslovakia, og hvor sporene skremte i en uhyggelig grad. Dette var det jo nettopp min mann arbeidet imot og T. fikk ikke gehør hos ham for sine skumle planer.

Tilbake stod da som vei ut av ~~forviklingene~~ en ordning med kommisariske statsråder, hvorav de fleste var NS-folk, men ~~de~~ enkelte ikke.

I en stor tale i Kringkastingen ~~redegjorde~~ T. den 25. september for avsettelsen av Administrasjonsrådet og innsettelsen av den nye regjering. Han nevnte også i talen hvordan Stortingets Presidentskap sammen med førerne for de fire gamle partier i Stortinget hadde forpliktet sig til å gjennomføre en politisk nyordning med avsættelse av kongen og regjeringen og oppnåelse av et Riksråd. Gjennom prøveavstemning ~~haddede~~ innen alle Stortingets fraksjoner hadde de forvissnet sig om at der var ~~med~~ 2/3 flertall innen Stortinget for en slik ordning.

T. sluttet in tale med disse ord:

"For en fremtidig nasjonal løsning av de nåværende situasjon, d.v.s. for en løsning som er skikket til i vidtgående utstrekning å vinne frihet og selvstendighet tilbake for det norske folk, gis det nå bare én vei, og denne fører over "Nasjonal Samling". ~~Dette er det eneste~~

~~Et~~ Q. var ikke med i denne komissariske regjering, men i egenskap av fører for Nasjonal Samling hadde han en avgjørende innflytelse på de ~~med~~ beslutninger som ble truffet. Det ville være galt å si at denne regjeringen var selvstendig, men den dannet allikevel et skritt mot uavhengighet, idet den hadde en ~~fixere~~ friere stilling enn Administrasjonsrådet, som var gått av. Først og fremst var den norsk og bygget på norsk forvaltning i motsetning til det tyske administrasjonsapparat som T. hadde håpet å få ~~istand~~. Stort sett var min mann ganske fornøyd med det nye styreset, som han mente ga ham basis til å arbeide videre mot ~~med~~ norsk frihet og selvstendighet.

Oaustru 2^u
Drikketider

1 Disse hektiske dager og den åndelige påkjenning jeg undergikk, gjorde at jeg ble syk, så jeg måtte reise på et sanatorium utenfor Oslo for å komme mig. V. besøkte mig fra tid til annen og spiste middag med mig. ~~Under~~ En av disse gangene fortalte han mig ~~og~~ litt om den ~~aktuelle~~ ~~situasjon~~ situasjon og alle intrigene som gjennemtregte hele det politiske liv som en kreftbyll. Han var ^{dypt} ~~dypt~~ skuffet og forbitret over Reichskommisarens politik, og denne var på sin side innstillet skarpt mot min mann, som åpent hadde sagt ham, at han ^{Terboven} /ikke kunne regne ~~med~~ kunne regne med støtte hverken fra min mann eller NS Nasjonal Samling som parti for å gjennomføre sine politiske planer i Norge.

T. søkte derfor heller forbindelse med andre norske kretser, som var mere villig til å la sig bruke som redskap ~~ikk~~ i hans streben etter å beherske landet og utnytte det økonomisk. Helt fra første stund av var der ~~der~~ derfor et skarpt motsetningsforhold/mellem Q. og Reichskommisar, noe som i ^{følgende} ~~kampanje~~ år kom til å øde meget av min manns tanker og krefter.

13/ Forholdene ble tilslutt så uutholdelig for min mann, at han bestemte sig for å reise ut av landet. Dette hadde ^{først} Terboven/ikke noe imot, tvertim t skaffet han min mann beredvillig et fly og i begynnelsen av juli dro så ^{til Tyskland} V./~~skikk~~ for å bli borte i mange uker.

Skuffelsen over utviklingen hadde skapt et problem for Q., ja det var med enn et problem, det var et tankekor, som hvilte tungt på ham, ~~ikk~~ Skulle han fortsette denne kampen, som til tider syntes håpløs, kampen for Norges frihet mot den dobbelte front av motstandere, de tyskere/som ville gjøre Norge til en provins av Tyskland på den ene side, og de såkaldte gode Nordmenn på den annen side som ^{støttet og arbeidet for} ~~ikk~~ disse tyskerne mot et nasjonalt styre. Disse krefter var så overveldende og den organisasjon V. ~~han~~ selv hadde å støtte sig til tallmessig såvidt begrenset, at han overveiet meget alvorlig om han skulle trekke sig ut av ^{striden} ~~ikk~~ og overlate landet til sin skjebne.

Dette dilemma ble så meget vanskeligere for ham, da han kom til Tyskland og ble tilbudt en meget stor, inflytelsesrik og interessant stilling. Etter lange overveielser traff han sån endelige beslutning. Han ville

1 B. Det viste sig snart at ordningen med Administrasjonsrådet
en anden ordning i sikte.
ikke var tilfredsstillende. Terboven hadde/~~sak~~. Han prøvet å over-
tale min mann til å medvirke til å innføre tysk forvaltning i Norge,
noe Q. blankt avsto. Han arbeidet jo nettopp mot det motsatte mål.

Da dette ikke gikk, tok T. opp forhandlinger med Stortingets presi-
dentskap og andre kretser angående dannelsen av et Riksråd, samtidig
skulle Reichsk.'s hemmelige mål: Kongens og Regjeringens avsettelse.
I forbindelse med
/ I disse forhandlinger ~~sak~~ begyndtes da et nytt
intrigespill, hvor de opptredende var omtrent de samme som hadde vært
fremme dengang det gjaldt å styrte ~~ni~~ Q.'s aprilregjering. Særlig var
det de samme forhenværende NS-medlemmer som arbeidet intenst. Det var
da naturligvis deres forutsetning at min mann ikke skulle ha noe med
det nye Riksråd å gjøre. Helst skulle han forvises til Tyskland.
I begyndelsen deltok
Biskop Bergrav ~~sak~~ også ivrig i disse forhandlinger.

2 Han ville ikke svikte sitt land og ikke skuffe sine partifeller. Kampen ville han føre "to the bitter end", kampen for å få fjernet Reichskommissariatet, for å få en selvstendig, ~~maxk~~ norsk regjering og for å gjenvinne landets selvstendighet. Selv om chansene var små og motstanderne aldri så sterke, ville man ikke gi opp, men med sammenbitt energi forfølge sitt mål.

Denne tiden var en meget ond tid for mig. En sykdom hadde angrepet mig og jeg måtte innlegges på hospital. Der var tale om å foreta en alvorlig operasjon, men jeg utsatte og utsatte den, for ~~x~~ ikke å risikere å skulle dø uten å ha sett V. På den annen side ville jeg ikke kalle ham hjem for ikke å avbryte hans opphold.

Noe som gjorde ~~st~~ ondt verre var det forferdige psykiske trykk jeg levet under ved ~~ikke~~ aldri å høre fra ham. Helt ~~x~~ fra han reiste fra Norge hadde jeg ikke så meget som fått et brevkort fra ham. ~~xxxx~~ Hvorfor? Jeg fattet det ikke. Det hadde intet med vårt personlige forhold å gjøre. Vi ~~skikk~~ hadde ikke hatt noen kontrovers. Tvertimot hadde vi, som alltid, skiltes som de beste venner. Hva var så grunnen til at han aldri skrev, aldri ga et livstegn fra sig, det var et spørsmål som jeg stillet mig dag og natt og som foruroliget mig mer og mer. Ja, denne angsten tæret på mig like meget som sykdommen.

Endelig fikk jeg da med personlig og hemmelig kurér et brev fra ham. Det bar ingen adressé og overbringeren ~~xxxxfaxxxxx~~ kunne heller ikke si hvor det kom fra. Men det beroliget mig allikevel.

oppriktig
"Jeg er/bedrøvet over at jeg ~~xxxxxxx~~ ikke har kunnet skrive til dig siden jeg reiste og ~~st~~ over at dette sikkert har gjort dig angst og urolig for mig. Du kan imidlertid være fullstendig trygg. Jeg har det godt og er i sikkerhet. Av grunner som jeg ikke kan oppgi her ~~st~~ har det desverre/umulig for mig å ~~skikk~~ skrive til dig og ~~st~~ vil også være ~~xxxxixxxxx~~ den tiden jeg ennu har igjen å være her. Du vet at mine tanker er hos dig og at jeg savner dig uendelig."

Gudskjelov. Det var da ihvertfall et livstegn. Jeg ~~xxx~~ ble så lykkelig.

3 Nustilfældet og jeg mere ro til å gjennomgå den operasjonen som var uundgåelig og som heldigvis gikk godt. Etter denne meddelelsen fra V. fik jeg også mere ro, men en tanke forfulgte mig bestandig: "hvorfor kan han ikke skrive, hvorfor ialverden kan han ikke skrive."

Det var og ble et mysterium for mig. L 3 B og S C

~~Det var ikke et livet av et shock for mig, da jeg fikk forklaringen~~
~~Der var en som sto ham etter livet, og denne var ingen mindre enn Reichs-~~
~~kommissar i egen person.~~ Senere fikk jeg høre, at da

~~XX~~ Da det var gått opp for Terboven i sin fulle bredde, at det som stod mellom ham og ¹stillingen som Norges enehersker, det var min mann og hans parti, da besluttet han sig til å skaffe Q. av veien. Der manglet ikke på ~~XXXXX~~ forslag i så henseende fra ^{T.'s} ~~XXXX~~ rådgivere. Den alltid tilstedeværende skulle f.eks. ha Dr. Noack ~~XXXXX~~ instillet på at minn mann ^{burde} ~~XXXXX~~ likvideres.

Reichsak. sendte sine kaniner til Tyskland for å oppspore Q. men til deres store skuffelse og overraskelse var han ikke å finne. Selv de mest drevne ~~spakundzxxxxxzkzkkz~~ hemmelige agenter fant hverken adresser eller spor.

Dette begynte å gjøre T. nervøs. Han forsøkte offisielt å kalle min mann tilbake, men uten resultat. Uroen steg. Gjennem spioner prøvet han å ^{hvordan} få rede på ~~xxx~~ vel fru Q. tok det, at hun ikke hørte noe fra sin mann, eller hadde hun hørt fra ham? Viaste hun hvor han var? Hva han gjorde? Aktet han å bli lenge i Tyskland eller ventet hun ham snart tilbake?

Etterhånden ble T. orientert om den sterke posisjon Q. hadde i Tyskland. Dette øket ytterligere hans uro og nervøsitet. Han forsto nu at han helst ikke burde innlate sig på noe attentatforsøk. Det kunne komme til å bli ham en alvorlig affære, såmeget mer som ryktene om hans bestrebelser i så henseende allerede var nådd Berlin.

Men hvor var så Q.? Han skulle vel ikke allikevel ~~xxxx~~ i all stillhet være kommet tilbake til E Norge og leve "inkognito"?

Det kunne være umaken verdt å undersøke.

En dag fikk jeg besøk av en av min manns venner, som nettopp var kommet fra Tyskland. Han hadde truffet V. dernede og kom med friske hilsener fra ham. I min bekymring for min kjære mann spurte jeg: "Si mig nu oppriktig, hva skal alle denne hemmelighetfullheten tjene til. Hvorfor kan ikke V. skrive til mig?"

"Det kan jeg desverre ikke si Dem frue", svarte han beklagende.

"Jamen jeg vil vite det, jeg får ikke ro før jeg vet det."

"Desverre er det umulig for mig å gi Dem noen opplysninger om det".

En tanke slo ned i mig som et lyn. "Det er da vel ikke noen som står ham etter livet? Noen som forføller ham? "

Denne vennen var ingen diplomat og en dårlig skuespiller. Mitt kvinnelige instink sa mig straks, at jeg hadde truffet det riktige. Jeg så det på mannens ~~ansikts~~ uttrykk. "Jeg læser det på Deres ansikt" sa jeg, at jeg har gjettet riktig. Hvem er det?"

" Alt dette er Deres egne formodninger, fru G." ^{svarte} ~~han~~ vår bekjendte "Det er ikke mine ord." Han var flau over at han ikke hadde klart å bevare hemmeligheten bedre, samtidig som han for å redde skinnet ~~måtte~~ ikke kunne ~~medgikk~~ ~~jag~~ ~~hadde~~ ~~gjettet~~ ~~riktig~~ selv kunne røpe noe.

"Jeg grep ham om armen og ~~han~~ spurte ham inntrengende påny:

"Hvem er det? De må si det."

"Kjære frue, De må ikke spørre, ~~riktig~~ jeg kan ingenting si."

"Er det hans gamle fiender som er ute etter ham ~~han~~, de som prøvet å drepe ham før?"

En oppgitt hoderysten var det eneste svaret jeg fikk. Jeg tenkte mig om. Nei selvfølgelig. Der nede i Tyskland ^{har jo} ~~kan~~ de/ingen mulighet til å jage ham. Han måtte ha nye fiender. Hvem? Hvem var det han kunne stå iveien for? Hvem var det som kunne ha så stor interesse av skaffe min mann tilside at han ikke ville vike tilbake for .....

Det ~~kan~~ kunne bare være tale om en.

"Er det han?" spurte jeg og nevnte hans navn.

Uendelig fikk jeg ikke noe svar, men så at jeg hadde gjettet riktig.

Det var han, Reichskommissar i egen person.